

Universitätsbibliothek Paderborn

**Matthaei Tympii Aureum Specvlvm Principvm,
Consiliariorvm Ivdicvm, Consvlvm, Senatorvm, Et Aliorvm
Magistratvvm Cvm Ecclesiasticorum tum Politicorum
omnium**

Tympe, Matthäus

Coloniae Agrippinae, 1617

50 Disciplinam inter ciues obseruare, crebro iudicia forum & visitare, &
aliorum de se iudicia explorare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52641](#)

SIGNVM L.

*Disciplinam
inter ciues
fernare.*

DISCIPLINAM INTER CIVIS
obseruare accuratam, crebrò iudicia,
forum, &c. visitare, & aliorum
de se iudicia explorare.

*Vide de
Censoribus.*

1. R Ectè docet S. Gregorius, 26. Moral. c. 13
decere ita sectari humilitatem, ut discri-
na, seu, in castigandis alijs debita severitas,
soluatur. Nam vt M. Aurelius Imp. ad Pollionem
inspiciendas scribit: Consuetudo erat & lex iniolabilis
Prouincias apud Rom. à Cinnæ tempore, ut Censor à Se-
missumur, designatus loca vniuersa Prouincia illius,
ipsi ex omnibus italiae regionibus sorte o-
rat, obiret, & inspiceret. Cuius inspectionis
plex erat finis. Primus, ut cognosceret, num
de iustitiae administratione quereretur. Se-
dus, ut exploraret quis status esset Reip. Ita
ut singulis annis fidelitatis erga Romanos
mentum exigeret. Rectè ergo Cicero severam
censoriam magistrum pudoris, & modesteri-
cat. Cum exacto post bella Syllana & Mari-
biennio Censor annuus Nolam venisset, quod
pidum est Campania, regionem illam pro-
visitaturus, &c., quod astas esset, regio que ipsa
stuoissima, in publicum nemo prodiret, hoc
apud quem ex equo descenderat, (diuerterat)
mice, inquit, ego sum Censor à Senatu Romanu-
regionem hanc visitandam missus, itaq. festina-
to, omnesq. è populo bonos hut ad me vocato:
enim nonnulla sacri. Senatus nomine illius dicu-

Hospes ad sepulchra abit mortuorum, qui illic erant humati, & clara voce: *Heus, inquit, boni viri venite mecum, vocat enim vos Censor Romanus.* Censor neminem venire videns, iterum iubet hospitem illos accersere. Is ad sepulchra denuo reuersus, mortuis ait: *Adeste boni viri: vocat enim vos Censor Romanorum.* In hunc modum, & ijsdē verbis tertium quoque fuere vocati. Cum autem iterum ac tertium accersiti non verearentur, perturbatus ac indignatus Censor, inquit hospiti: *Quandoquidem iussu meo boni viri nolunt ventre, illuc ibo;* itaque mecum progressus mibi illos monstrabam. Granum meretur animaduersionem, quicunque Senatus dico non est audiens. Hospes pauperculus Censem manuprehensum ad sepulchra ducit, ad quæ dudum abierat, & mortuos denuo clara voce compellans: *Ecce, inquit, boni viri adest Censor Romanus vos allocuturus.* Censor indignatus, & excandescens: *Quid agis, inquit, hospes? ego te viuos vocatum misi, tu vero mortuos vocas?* Cui hospes: *Si prudens es Censor Romane, haud mirum videbitur quod fecionnes quippe boni viri huius regionis tam olim sunt mortui, & in hu[m] monumentu sepulti: iusto quippe Dei iudicio factum est,* ut intra terra sinum quiescant illi, quorum commercio non digna erat, ut frueretur Rsp. &c.

2. Agesilau Rex interrogatus, cur Spartanorum Rsp. p[ro]pter teris secundis rebus floreret? respondit: *Quoniam plus ceteris in hoc se Spartani exercent, ut pariter & imperare, & parere sciant.* Sentiens discipline capaces causam esse incolumentis publicis. Plut. Ut & Agis Rex Lacedam. interrogatus, quod disciplina genus potissimum exercitaretur apud Spartanos? respondit, *scire imperare, & ferre imperium.*

3. Theo-

Vide de
Ammona.

3. *Theophilus Imp. singulis hebdomadibus forum equitans, res venales inspiciebat, a pretio interrogabat, neque obiter hoc, aut tantum re; sed de ijs, quæ esui sunt ac portu, vestibus, ac in vniuersum de omnibus, quiz in ro prostabant, mercibus. Quæ si magno rent, Præfecti culpa, ei vel Magistratum abo bat, vel obiurgato quid agendum esset pra bebat. Cedrenus & Zonaras.*
4. *Aripertus Longobardorum Rex ignoto h[ab]et per oppida vagabatur, sciscitando & explorando, ecquid de se suisque iudicibus populi q[ui] rentur. Paul. Diac. lib. 6. c. 10. & 11. Bonfin. dec. 1.*
5. *Ludouicus Vngariae & Poloniae Rex plebis minorem quam nobilitatis curam gessit. In nonnunquam dissimilato habitu vicos & da perlustravit, ut cognosceret, quid de pulnis & exactoribus, iudicibus ac Magistris suis, ac de se denique vulgus hominum alieni nescium sentiret, multaque ex huismodi monibus in se suisque castigauit. Cromerus.*
Vide de Tributis.
6. *Fridericus Senior Dux Austriae, Imp. Friderici III. patruus, sape mutata ueste solus integrates versatus est, cum quibus diurna mens & arans, & alia quævis munia faciens ruris, la scipso, & de Purpuratis suis confabulari conuerat. Interrogatus, cur id ageret, Neque inquit, de me alio modo verum audire possum. SI. lib. 3. Comm. in Panor.*